

ПАМ'ЯТІ ХУДОЄРКА ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА (1935-2008)

28 лютого 2015 р. виповнилось 80 років від дня народження Володимира Івановича Худоєрка – кандидата сільськогосподарських наук, національного куратора країн РЕВ з селекції та насінництва жита, члена Європейської асоціації селекціонерів.

В. І. Худоєрко народився в станиці Старо-Мушківська Павлівського району Краснодарського краю. Після закінчення агрономічного факультету Полтавського сільськогосподарського інституту з 1959 р. працював головним агрономом навчально-дослідного господарства цього закладу, а згодом – старшим науковим співробітником і завідувачем відділу насінництва Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції. З 1963 р. життя В. І. Худоєрка пов'язане з Українським науково-дослідним інститутом рослинництва, селекції та генетики ім. В. Я. Юр'єва, де в 1967 р. після закінчення аспірантури він захистив кандидатську дисертацію: “Повышение содержания протеина в зерне кукурузы методами селекции”. У квітні 1967 р. він був призначений керівником завдання із селекції озимого жита. На той час всі сорти жита були високорослими і нестійкими до вилягання, що ускладнювало збір урожаю. В. І. Худоєрко розробив програму зі створення принципово нових сортів жита з короткою та стійкою до вилягання соломиною, провів пошук необхідних донорів. Одночасно розпочав селекцію укисних сортів жита і з метою широкого впровадження у виробництво районованих сортів Харківське 55 і Харківське 60 значно розширив їх первинне насінництво. Вчений розробив методики селекції озимого жита з використанням доміантних донорів короткостебловості та селекції синтетичних сортів жита озимого; провів порівняльне вивчення методів оцінки комбінаційної здатності та разом з німецьким професором Х. Мюлером розробив метод політопкроса.

В. І. Худоєрко – автор першого в Україні короткостеблого стійкого до вилягання сорту Харківське 78, укисного сорту Кормове 51, а також, перших у колишньому СРСР синтетичних короткостеблових сортів Харківське 88, Харківське 95 та Харківське 98. Він є співавтором сорту Красавка, який було перейменовано на Пам'ять Худоєрка, що з 2011 р. й донині є національним стандартом. Має п'ять авторських свідоцтв на сорти озимого жита, свідоцтво на “Способ отбора родоначальных растений озимой ржи”.

Під керівництвом В. І. Худоєрка розпочата селекція зі створення гібридів жита озимого з використанням донорів самофертильності та чоловічої цитоплазматичної стерильності. В результаті плідної співпраці з генетиками створено гібриди Первісток, Юр'ївець та Слобожанець. Первісток став вперше створеним гібридом на цій генетичній основі серед країнах СНД. В. І. Худоєрко є автором книги “Озиме жито” і близько 100 наукових праць. За його участю проходили міжнародні наради у Німеччині, Угорщині, Польщі, Чехії, Румунії, Швеції. Більше року працював на Кубі.

Чимало часу і зусиль Володимир Іванович віддав громадській роботі. Він був головою селекційної секції вченої ради інституту, керівником секції із озимого жита і тритикале Південного відділення ВАСГНІЛ, головою Всесоюзної координаційної ради із озимого жита, національним куратором у науковій раді з селекції країн РЕВ, членом Європейської асоціації селекціонерів.

За багаторічну плідну наукову і громадську роботу, створення нових сортів В. І. Худоєрка нагороджений орденом “Дружби народів”, золотою і трьома срібними медалями ВДНГ СРСР, трьома бронзовими медалями ВДНГ України. В 1987 р. його ім'я зенесене до алеї Трудової Слави на виставці досягнень народного господарства Української РСР.

Значні наукові здобутки та численні заслуги В. І. Худоєрка залишили яскравий слід у вітчизняній селекції і продовжують жити в пам'яті багатьох його послідовників.

В. К. Рябчун

Керівник Національного центру генетичних ресурсів рослин України

Д. К. Єгоров

Завідувач лабораторії селекції і генетики озимого жита

А. В. Ярош

Науковий співробітник лабораторії генетичних ресурсів зернових культур

Л. П. СИМИРЕНКО – ОСНОВОПОЛОЖНИК САДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

В 2015 році минає 160 років від дня народження Л.П.Симиренка – видатного вітчизняного вченого в галузі садівництва.

Левко Платонович Симиренко народився 6 лютого 1855 року в с.Млієві Городищенської волості Київської губернії. Його батько Платон Федорович, син викупленого на волю кріпака, був освіченою людиною свого часу, закінчив вище технічне училище у Франції. Перебування в цій країні і спілкування з прогресивно настроєними людьми позитивно вплинуло на світогляд Платона Федоровича

У 1873 році після закінчення гімназії Левко Платонович вступив на фізико-математичний факультет Київського університету, а незабаром перейшов на природничий факультет Новоросійського (нині Одеського) університету. Як у Києві, так і в

Одесі Л.П.Симиренко бере активну участь у студентському революційному русі. Тричі його арештовували і тримали у тюрмах за розповсюдження забороненої літератури та надання матеріальної допомоги народовольцям.

У 1878 році, одразу по закінченні університету, його в адміністративному порядку висилають в Красноярськ. Перебуваючи у неволі, Л.П.Симиренко продовжував займатися своєю улюбленою справою – садівництвом. Він вивчав сувору природу Сибіру і організовував вирощування декоративних рослин, плодкових дерев і винограду в складних умовах закритого ґрунту. Праця його як талановитого початківця сибірського садівництва одержує загальне визнання та широко висвітлюється у вітчизняній і зарубіжній пресі. У цей час він розробив основу Красноярського міського парку, що вважалось визначним у Сибіру. Л.П.Симиренко